

SPRAWOZDANIE

Z CYKLU SZKOLEŃ W RAMACH WDROŻENIA WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU UPOWSZECHNIANIA ZNAJOMOŚCI PRZEPISÓW USTAWY O OCHRONIE ZWIERZĄT WŚRÓD ROLNIKÓW W ROKU 2023

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie zrealizował w 2023 roku na podstawie umowy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego Nr 2101/TW/2023 z dnia 30 maja 2023 roku cykl szkoleń w ramach realizacji wieloletniego wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030.

Cel programu:

Upowszechnienie przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników objętych działaniem specjalistów Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie.

Celem ogólnym programu jest poprawa warunków utrzymania zwierząt gospodarskich na terenie województwa śląskiego oraz ograniczenie do minimum przypadków niehumanitarnego traktowania zwierząt.

Osiągnięcie tego celu wymaga:

- pogłębienia wiedzy i umiejętności rolników w zakresie prowadzenia produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym w sposób zgodny z przepisami ustawy „O ochronie zwierząt” oraz dostosowanie gospodarstw do standardów unijnych w zakresie dobrostanu zwierząt,
- ukształtowania w społeczeństwie właściwego stosunku wobec zwierząt. Problem spoczywa w znacznym stopniu na oświacie oraz na ruchach i organizacjach społecznych.

Zakres programu:

Program obejmuje szeroki zakres zagadnień związanych z ochroną zwierząt oraz aktualnych przepisów i wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej.

1. Zagadnienia ogólne dotyczące ochrony zwierząt, wynikające z ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku wraz z późniejszymi zmianami (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 1580)
  - postanowienia ogólne dotyczące utrzymania zwierząt,

- przepisy dotyczące traktowania zwierząt gospodarskich, domowych i innych,
  - wymogi dotyczące zabiegów na zwierzętach i doświadczeń na nich,
  - przepisy dotyczące uśmiercania zwierząt.
2. Zagadnienia dotyczące warunków chowu i utrzymania zwierząt:
- podstawy prawne w zakresie utrzymania zwierząt,
  - wymagania zwierząt w zakresie mikroklimatu, zanieczyszczeń chemicznych, zapylenia i hałasu,
  - wymogi dotyczące podłóg i powierzchni przypadającej na 1 zwierzę,
  - inne wymogi dobrostanu utrzymania zwierząt.
3. Zagadnienia dotyczące obrotu zwierzętami:
- podstawy prawne transportu zwierząt,
  - warunki załadunku i rozładunku zwierząt,
  - ogólne wymogi dotyczące środków transportu i jego warunków,
  - nadzór nad transportem zwierząt,
  - czas trwania przewozu, przerwy na karmienie i pojenie, okresy odpoczynku,
  - normy zagęszczenia zwierząt podczas transportu.

Program szkoleń:

Sprawą podstawową jest ukształtowanie w społeczeństwie właściwego, zgodnego z duchem ustawy stosunku do zwierząt. Upowszechnianiem takich postaw zajmują się w znacznym stopniu różne instytucje pozarządowe i organizacje społeczne, temat ten nie może jednak być pominięty w czasie szkoleń prowadzonych w ramach Programu.

W programie szkoleń, w sposób z konieczności bardzo skondensowany ujęto wszystkie zagadnienia związane z zapewnieniem zwierzętom gospodarskim warunków właściwych z etycznego punktu widzenia i zgodnych z obowiązującym prawem polskim i wspólnotowym.

Tematyka omawiana w czasie szkoleń obejmowała:

- zagadnienia ogólne – temat dla wszystkich grup uczestników szkoleń, dotyczący wszystkich gatunków zwierząt, w tym: przepisy związane z wymogiem humanitarnego traktowania zwierząt. Wymóg ten – ochrona przed traktowaniem zwierzęcia jak rzeczy dotyczy zwierząt dzikich, domowych, gospodarskich, utrzymywanych w ogrodach zoologicznych czy placówkach naukowych. Okrutne

traktowanie, zadawanie zwierzętom bólu, porzucanie zwierząt domowych, brak dbałości o zapewnienie im podstawowych potrzeb stanowi przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności lub grzywną.

Obowiązki dotyczące wszystkich osób utrzymujących zwierzęta gospodarskie lub mających z nimi kontakt z tytułu wykonywanej pracy (właściciele, pracownicy) wynikające bezpośrednio z przepisów dotyczących humanitarnego traktowania zwierząt obejmują:

- zapewnienie zwierzętom gospodarskim odpowiedniej opieki – osoby opiekujące się zwierzętami powinien cechować przyjazny stosunek do zwierząt (wykluczenie zachowań nie humanitarnych – znęcania się nad zwierzętami), ponadto powinny mieć przynajmniej minimalny zasób wiedzy (wykształcenie, szkolenia lub doświadczenie) pozwalający sprawować opiekę w sposób prawidłowy,
- stworzenie warunków bytowania zapewniających podstawowe potrzeby zdefiniowane w przepisach o dobrostanie zwierząt (zwierzęta nie mogą cierpieć z powodu: pragnienia, głodu i nieprawidłowego odżywiania, niewygody i braku schronienia, zranień, chorób i zakażeń pasożytami, strachu, nieprawidłowych oznak zachowania),
- stworzenie warunków chowu i hodowli nie narażających zwierząt na stres, urazy i uszkodzenia ciała oraz inne cierpienia,
- umożliwienie zwierzętom swobodnego poruszania się
- niedopuszczalne jest ograniczanie swobody poruszania się zwierząt (uwięzie, zbyt ciasne pomieszczenia) w sposób zmuszający do przyjmowania niewygodnej pozycji, powodujący urazy i cierpienia. W przypadku zwierząt trzymanyh ciągle lub często na uwięzi lub w zamkniętym pomieszczeniu konieczne jest zapewnienie przestrzeni odpowiedniej do potrzeb zwierzęcia,
- zagadnienia szczegółowe, dotyczące gatunków i kierunków użytkowania zwierząt gospodarskich, wynikające z zamieszczonych wyżej ogólnych wymogów dotyczących ochrony i utrzymania zwierząt oraz aktów prawnych krajowych i unijnych.

Efekty programu:

W ramach realizacji Programu specjaliści Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie zgodnie z § 1 pkt 1 umowy zorganizowali i przeprowadzili **20 szkoleń** dotyczących upowszechniania przepisów „Ustawy o ochronie zwierząt”. **Łącznie we wszystkich szkoleniach wzięło udział 428 rolników.**

Wszystkie szkolenia zarówno te organizowane na podstawie umowy jak i realizowane bezumownie dla rolników w ramach szkoleń wewnętrznych były bezpłatne. Uczestnicy nie ponosili żadnych kosztów szkoleń.

Szkolenia były realizowane w okresie od 1 września do 14 listopada bieżącego roku na obszarze całego województwa śląskiego.

Średnio w jednym szkoleniu brało udział 21 rolników. Szkolenia spotkały się z żywym zainteresowaniem rolników. Rolnicy bardzo wysoko ocenili szkolenia z powyższego zakresu. Tematyka szkoleń wywoływała ożywioną dyskusję i wiele pytań do wykładowców, szczególnie dotyczących standardów produkcji, dobrostanu zwierząt i minimalnych wymagań zootechnicznych dla zwierząt gospodarskich.

Uczestnicy szkoleń otrzymali materiały szkoleniowe zawierające tekst ustawy „O ochronie zwierząt” i rozporządzenia MRiRW „W sprawie minimalnych warunków utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich”.

W ramach programu współpracowano z Wojewódzkim Inspektoratem Weterynarii w Katowicach i Powiatowymi Lekarzami Weterynarii zwracając szczególną uwagę na przypadki naruszeń przepisów w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt i wymagań dobrostanu.

Szczegółowe zestawienie szkoleń z zakresu upowszechniania przepisów ustawy o ochronie zwierząt zorganizowanych przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie wraz z imienną listą osób delegowanych i uczestniczących w szkoleniach oraz wykaz wydatków poniesionych zgodnie z preliminarzem kosztów szkoleń przedstawiamy w załączeniu.

ŚLĄSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO
W CZĘSTOCHOWIE
ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE
43-190 Mikołów, ul. Gliwicka 85
Tel. 323250140, fax 323250144
IDS 002765534, NIP 573-12-88-248

Kierownik Działu Technologii
Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

Teresa Giel
Teresa Giel

Wykaz wydatków poniesionych na przeprowadzenie szkoleń w ramach wdrożenia " Wojewódzkiego programu upowszechnienia znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030 "
w roku 2023 na podstawie umowy NR CRV WSL -2101/TW/23

Lp.	Wyszczególnienie kosztów	Jednostka miary	Ilość	Cena brutto w zł	Koszt brutto w zł
1.	Materiały szkoleniowe razem	uczestnik	428	3,1647	1 354,50
2.	Podróże służbowe związane z obsługą projektu (wykładowcy i organizatorzy szkoleń)	szt.	19	x	1 397,25
3.	Serwis kawowy	uczestnik	428	4,6730	2 000,00
4.	Wynajem sal szkoleniowych	szt.	5	240,00	1 200,00
5.	Wynagrodzenia osób związanych z real.szkoleń	x	x	x	2 200,00
6.	Razem koszty bezpośrednie (poz.1 do 4)	zł	x	x	8 151,75
7.	Koszty pośrednie związane z opłatami innymi : zużycie papieru ksero i innych materiałów biurowych ,energia elektryczna i ciepła, woda ,ścieki, telefon, internet od poz. 6	%	22,6730	x	1 848,25
8.	Razem koszty całkowite brutto (poz. 6 + poz.7)	zł	x	x	10 000,00

**ZESTAWIENIE SZKOLEŃ „USTAWA O OCHRONIE ZWIERZĄT”
wraz z imienną listą osób delegowanych do przeprowadzenia szkoleń
zrealizowanych w 2023 roku na podstawie umowy NR 2101TW/2023**

L.p.	Temat szkolenia	Data	Miejsce szkolenia	Liczba osób	Prowadzący szkolenia
1.	Ustawa o ochronie zwierząt	04.09.2023	Orzesze	20 ✓	Natalia Kłos
2.	Ustawa o ochronie zwierząt	22.09.2023	Lędziny	22 ✓	Stanisław Machaj
3.	Ustawa o ochronie zwierząt	02.10.2023	Wiry	20 ✓	Katarzyna Czagan
4.	Ustawa o ochronie zwierząt	05.10.2023	Woźniki	20 ✓	Adam Jurga
5.	Ustawa o ochronie zwierząt	10.10.2023	Kokoszyce	29 ✓	Marcin Piecha
6.	Ustawa o ochronie zwierząt	17.10.2023	Przystajń	20 ✓	Marta Cwięk
7.	Ustawa o ochronie zwierząt	17.10.2023	Gliwice	21 ✓	Angelika Andreasik
8.	Ustawa o ochronie zwierząt	18.10.2023	Pawłowice	25 ✓	Anna Rogala
9.	Ustawa o ochronie zwierząt	20.10.2023	Stara Wieś	20 ✓	Marta Turotzy
10.	Ustawa o ochronie zwierząt	23.10.2023	Rzuchów	20 ✓	Elżbieta Dziuba
11.	Ustawa o ochronie zwierząt	23.10.2023	Świerklaniec	20 ✓	Barbara Wróbel
12.	Ustawa o ochronie zwierząt	24.10.2023	Łączka	20 ✓	Krystian Kamieniorz
13.	Ustawa o ochronie zwierząt	24.10.2023	Rajcza	25 ✓	Anna Słowik
14.	Ustawa o ochronie zwierząt	27.10.2023	Przyrów	20 ✓	Katarzyna Pokrywka
15.	Ustawa o ochronie zwierząt	30.10.2023	Dobraków	21 ✓	Paweł Bartos
16.	Ustawa o ochronie zwierząt	30.10.2023	Niegowa	21 ✓	Edyta Wójcik
17.	Ustawa o ochronie zwierząt	02.11.2023	Kroczyce	24 ✓	Patrycja Lebiocka
18.	Ustawa o ochronie zwierząt	06.11.2023	Rybnik	20 ✓	Magda Marcisz
19.	Ustawa o ochronie zwierząt	06.11.2023	Leśniaki	20 ✓	Iwona Kozłowska
20.	Ustawa o ochronie zwierząt	14.11.2023	Krzepice	20 ✓	Agnieszka Noga
Razem				428	X

ŚLĄSKI OŚRODEK
 DORADZTWA ROLNICZEGO
 W CZĘSTOCHOWIE
 ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE
 43-190 Mikołów, ul. Gliwicka 85
 Tel. 323250140, fax 323250144
 IDS 002785534, NIP 573-12-88-248

Kierownik Działu Technologii
 Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

 Teresa Giel

